

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quomodo amici fideles probantur triplici myrrha tribulationum. Cap. XLIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

pter suam infirmitatē, tunc amittunt sensationem deuotionis & amoris: & tunc primò percipiunt quā infirma ipsa natura effecta sit. Tūc cor seipsum claudit, & natura deficit, ad eò vt sensio deuotionis nullū accessum vltra habere possit: deciduntq; in grauem angustiam, tribulationem, pusillanimitatem, & desperationem, replentur phantasijs, & habent terrestrem infernum omnibus diebus vite suæ. Sed Deus non permittet eos damnari, nisi scienter se conuerterint ad mortalia peccata: eorum tamen pusillanimitas, scrupulositas, desperatio, tentatio de fide, & huiusmodi, erunt eis pœna temporalis super terram, sed non in damnationem. Ideoque qui à Deo introrsus trahitur ad vitā contemplatiuam, & peruenit ad practicū amorem vigorosè exercendam, oportet vt à magna exteriori pœnitentia agenda sibi caueat: quia internus impulsus naturam satis debilitat, & consumit, imò oportebit sepe etiam moderari cum discretione ipsos vigorosos impulsus: quia si ipsos semper pleno corde sequi vellet, naturam nimium debilitaret. Sed qui nō habet vigorosam internam operationem, ille poterit tanto amplius exterius pœnitentiam agere. Hinc legimus de Fratre Rogerio (de quo supra dixi) quòd postquam sensit vigorosam internam operationem gratiæ & amoris Dei, timuit magnam pœnitentiam & abstinentiam facere, licet multum optabile sibi fuisset hæc agere. Dicere enim solebat, quòd maior labor, quem faciebat, esset comedere, & dormire, quia quando comedere volebat, saragebat ad quemlibet morsellum, quem sumebat, superiores vires animæ tam altè in Deum eleuare, & Deum benedicere, quòd saporem cibi videbatur quasi nō sentire. Quando autem sic non potuit sursum rapi, consueuit saporosum cibum totaliter dimittere. Ideo autem nō egit pœnitentiam, quia sciuit per experientiam, quòd per abstinentiam minuebatur interna deuotio, & operatio, in qua mirabiles gratias & Dei dona recipere consueuerat, vnde noluit præbere occasionem, qua interna operatio Dei impediretur.

Discretio
in contem-
platione.

Frater Ro-
gerius.

Quomodo amici fideles probantur triplici myrta tribulationum.

Cap. XLIX.

NVnc prosequendum de amicis, qui fideles permanent in omni aduersitate, quos tamen Deus probare vult propter ipsorū utilitatem & profectū, quia expedire eis, sicut Angelus dixit ad Tobiam. *Quia acceptus eras Deo, necesse erat vt tentatio probaret te.* O bea-
tum

Tob 12.

Ffff a

tum

tum virum Iob, qui graviter probabatur, & tamen dicebat: *Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est: Sit nomen Domini benedictum.* Et alio loco dicit: *Eriam si occiderit me, in eum sperabo.* Sic oportet etiam probatum amicum voluntatem suam totaliter subdere voluntati diuinæ, & semper plenè confidere in Deo, quòd omnis aduersitas sibi superueniat ad salutem suam. Sciendum autè, tres esse gradus diuinæ probationis, & possunt intelligi per triplicem myrrham, de qua legimus in Scripturis. Primum gradum operatur Deus per seipsum, quando subtrahit homini omnem experimentalè deuotionem & amorem, & permittit eum stare nudum sine omni sententia. Hoc modo videbatur Christus, quando cælestem Patrem suum orabat dicens: *Si possibile est, transeat à me calix iste:* sed statim se voluntariè resignauit, dicendo: *Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat.* Quæ resignatio voluntatis cælesti Patri super omnia accepta erat. Sic etiam debet fidelis amicus renuntiare, & mori suæ voluntati in omni derelictione, & offerre eam Deo amorosè: quia tunc renascitur spiritaliter à Spiritu sancto, & verè liber efficitur: eleuatur enim tunc spiritus suus supra suum naturale esse, seu supra naturam propriam, hoc est, supra omnem derelictionem, laborem, pœnalitatem, angustiam, sollicitudinem, timorem mortis, iudicij, purgatorij, vel inferni: quia consolatio, & desolatio, dare & accipere, viuere & mori, & similia omnia, remanent subter amorosam illam libertatem voluntatis siue spiritus, ita vniti spiritui diuino, vt maneat ipse liber stans & immobilis etiam in omni derelictione. Sed ad istud facilè homo non potest peruenire, nisi per subtractionem affluentis deuotionis, quemadmodum etiam omnes virtutes melius acquiruntur in aduersitate, vt patientia in patiendo, humilitas per contemptum seu contemptui haberi, vel in faciendo opera contemptibilia, dilectio inimicorum in persecutionem patiendo: & sic consequenter de omnibus virtutibus. Et iste gradus figuratur per myrrham amaram, quæ in Canticis Canticorum dicitur prima, quia ibidem scribitur: *Labia eius (scilicet dilecti) distillantia myrrham primam.* Quia hæc est prima myrrha vel amaritudo, qua probatur anima, quæ sibi valde utilis est (quamuis hoc non agnoscat) ad præseruandum totum corpus virtutum, ne foeteat, quemadmodum mortuorum corpora myrrha condiuntur.

Secundus gradus probationis venit ab impugnatione & tentatione dæmonum, Deo permittente, ad probandum grauiter dilectum: quia

Deus

Gradus
probatio-
nis diuinæ
triplex.

A Deo pro-
bati.

Matth. 26.

Relictio
voluntatis.

Cant. 5.

Deus non solum subtrahit illi omnem spirituale[m] influxum, verum etiam exponit eum omni tentationi, denegando ferè cunctum diuinae protectionis refugium, vel auxilium. Sicut enim Iob tradebatur sata-
 nae flagellandus, & plagandus in omnibus bonis, quæ habebat in pro-
 libus suis, seruis, ancillis, & similiter cunctis membris suis à capite vsq[ue]
 ad pedes, tamen vt vitam ipsi non auferret, ita etiam isti amici à Deo
 exponuntur ineffabilibus spiritualibus tentationibus, etiam huma-
 nis, sed tantummodo diabolicis, in obstinationem videlicet cordis,
 blasphemias, infernalem inuidiam, in odium Dei, & similes, de
 quibus vix credi posset aliquem Christianum ipsas habere, aut pati
 posse. Et ista tetratio efficitur in eis tam vigorosa, vt eis videatur omni
 momento, quod in eam consentiant: in superiori autem parte intelle-
 ctus ac voluntatis duntaxat sentiunt resistentiam, & quod nõ consen-
 tiant in ipsam, licet ad eod[em] contenebrentur per pressuram, quam patiun-
 tur, vt nullam in se resistentiam notare, aut aduertere valeant. Igno-
 rant siquidem sibi hæc tantam angustiam & pressuram cordis solum-
 modò venire ex prælio, quod habent in superiori parte mentis con-
 tra istam tentationem, quamuis homo inferior videatur penitus con-
 sentire. Quia si omnes vires animæ consentirent in tentationem, non
 haberent tantum conflictum, aut pressuram, & etiam leuiter ad alia
 grossa peccata declinarèt, & singulariter ad oblectationes & commo-
 da carnis: quia naturale est, vt in tribulatione constitutus, quærat li-
 benter exteriorem consolationem, nisi à spiritu suo prohibeatur. Est
 igitur istud specialis probatio Dei, quia Deus scit dilectis suis nihil sa-
 lubrius esse, quàm pati. Cùm ergo considerat, se charissimos suos ami-
 cos nulla aduerfitate, aut tribulatione (quam tumlibet magna & mul-
 tiplici) contristare posse, vtpote ad multo plura propter Deum toleran-
 da semper paratos, nisi duntaxat in his, quæ obdurationem & inuiden-
 tiam contra Deum ingerunt: hinc est, quod in eiusmodi impugnationi-
 bus etiam eos probare vult occultissimo suo iudicio, quod nemo
 cõprehendere potest: quia interdum potest fieri solum ad perducendã
 animam ad fundum omnimodæ mortificationis: & tunc consistit in
 isto magna salus, seu spiritus vtilitas. Interdum etiam contingit ex in-
 discretione, aut defectu, qui in nobis est. Exẽpli gratia, de indiscretione:
 Qui natura multum actiui, & corde impulsui sunt, in vigorosa ad De-
 um cõuersione impulsus eorum ad eod[em] impetuosis efficitur, & cor tam-
 latè aperitur, saltans in corpore, quod inde valde læditur & vulnera-
 tur.

Ffff 3

tur,

tur, prout supra tetigi. Quando ergo contingit, sensibilem deuotionē à Deo ipsis subtrahi propter aliquam ex causis superius assignatis, tūc irruunt hic valde indiseretè, volentes per vim recuperare subtractam deuotionem: & quanto amplius pro ipsa hoc modo laborant, tanto ab omni spirituali sensione magis: elongantur, sic quòd tandem deueniunt ex quadam impatientia ad tam magnum impulsuum violentumque impetum, quòd ex hoc totum cor in tantum ledunt, & indispositum reddunt, vt post hoc non possit reformari, (sicut in cithara fides tantum extenduntur, vt rumpantur) & appareat eis quòd modò non habeant potestatem supra inferiores vires animæ (quæ in corde radican- tur) nec vllam resistentiam in vi irascibili, vel concupiscibili, ita quòd sibi videntur in omnibus consentire. Et ex isto oritur magna tribulatio, desperatio, obduratio, obcæcatio, peruersitas, infernalis inuidètia, quæ in inferiore homine videtur regnare: verù in superioribus viribus dætaxat est resistentia, quia illæ sunt liberæ ab omni vinculo corporis. Ideo quâto cognitio & amor ad Deum maior extitit tempore gratiæ affluentis, tanto etiam maior est in superioribus viribus displicentia, & pressura animæ, propter peruersitatem, & malitiam regnantem in inferioribus viribus sine quotidiana resistentia: quia vires intellectiue horrent, & nausèant cum ineffabili pressura super hoc, quòd inferiores vires taliter iacent victæ in huiusmodi foetidis, odibilibus, diabolicisq; tentationibus, quibus consuevit à cæteris cõmuni- bus hominibus etiam in inferioribus viribus resisti. Et istud solum venit ex hoc, quia amodò non habent potestatem super cor adèd indispositum per indiseretionem exercitiorum, vt non valeat redire in naturalem habitudinem, siue dispositionem, & tranquillitatem. De defectuositate etiam ponamus exemplum: inueniuntur aliqui superabundantes sensualibus affectionibus, & quâdo effundunt se supra aliquam rem per affectionem, aut amorem, effusio ipsa est adèd vehemens, vt facile aut citò deficiant in alijs viribus, vel etiam in corporali natura. Quando igitur tales se introuertunt ad Deum (vbi immense, magnæ, & multæ inueniuntur causæ amandi, qui & largus remunerator est oblatis amoris, præsertim in tribus aut quatuor prioribus annis conuersionis) inueniunt duplex instrumentum sensibilis amoris & deuotionis. Vnum est natura affectuosa, aliud affluens sensibilis gratia, deuotio, amor quæ redduntur à Deo, vt à largo remuneratore seruitij sibi impensæ: ex quorum abundantia istiusmodi homines adèd

Gula spiri-
talis.

inc-

inebriantur, & etiam aded gulosi efficiuntur ex sensione, qua quoti-
 die perfruuntur, vt se nulla alia re velint occupare, nec discere, vel la-
 borare curent quomodo sibi ipsis moriantur, & virtutes acquirant,
 aut diuinum beneplacitum cognoscant, ad ipsam exequendum, sed
 paulatim magis ac magis requiem suam constituunt in sensibili deuotio-
 ne: & per hoc reddunt se Deo valde ingratos, licet diu differat sub-
 trahere ipsis sensibilem illam deuotionem, si forte possent ad recogni-
 tionem, & emendationem peruenire. Sed quanto diutius Deus pra-
 statur, tanto gulosiores, & inordinatiores fiunt ad requiescendū pra-
 cipue in huiusmodi sensione: quia natura corrupta semper magis au-
 de quiescit in his, quae prohibita sunt. Cum ergo Deus videt huiusmo-
 di infideles homines semper quiescentes potissimum in sensibili gra-
 tia, subtrahit eis ipsam: & tunc, quia verum fundamentum non ha-
 bent virtutum, aut mortificationis, facile deueniunt ad impatientiam,
 voluntque violenter sensionem illam recuperare: non autem veniunt
 ad veram recognitionem, nec recogitant, ne forte demeruerint istud
 per suam defectuositatem, vt inde se emendent: quantoque ampli-
 us laborat pro recuperanda praefata sensione, tanto minus proficiunt,
 magisque impatientes fiunt. Inde iam oritur in ipsis amaritudo cordis
 & tedium, ita quod sibi ipsis, & omnibus, cum quibus conuersantur,
 efficiuntur valde onerosi, sicque paulatim incipiunt obdurari in peruer-
 sitate, obstinatione, impatientia, obcaecatione, & inuidia contra De-
 um, & stant valde periculose quod ad animam. Praecedentes vero reci-
 piunt poenam pro sua indiscretionem, & poterunt multum in illo mereri, si
 quiuerint patienter ac longanimiter sustinere. Et quauis videatur non
 habere potestatem suae rationis in impetu illius magnae pressurae, aut in-
 fernalis inuidiae, atque malitiae, nihilominus, postquam ille transijt, do-
 lere debent secundum superiorem rationem de omnibus, & voluntate
 suam resignare in voluntate Dei, orando eum, vt sibi ignoscat de pra-
 teritis, & defendat ab imminetibus, seu futuris. Adhuc sunt alij, qui
 proprie non dant causam derelictionis, & peruersitatis istius: sed Deus
 permittit talia circa eos, duntaxat ad probandum funditus amicos fi-
 deles. Istis mirabilis corona martyrij in aeterna vita praeparatur: quia
 non potest martyrium grauius ista derelictione sustineri, quae tam im-
 portabilis est, vt eam Augustinus, & Bernardus alsimilent infernalibus
 poenis. Et isti sunt proprie, de quibus loquor, quod sint Deo valde ac-
 cepti. Iste gradus probationis figuratur per secundam myrrham, quae in lib-

Amaritudo
cordis.

Martyrium
mentis.

- Indith 10. Iudith nominatur myrrha optima, qua se perunxit, quando interficere intendebat Holofernem hostem Iudæorum, qui figura fuit hostis infernalis. Tertius gradus probationis accidit homini, quando ultra omnes has tētationes etiā ab hominibus despicitur, deridetur, & velut insanus, atque obsessus reputatur, etiam ab illis, qui honesti, virtutibus præditi, sancti, & docti esse videtur: quia per hoc magis cōsternantur in pusillanimitatem, & quandam desperationem. Istud accidit beato Iob, quando illi tres amici, qui venerant ad consolandū eum, instinctu inimici in tantum obcæcabantur, vt omni cōsolatione postposita, contumeliosè improperebant ei, quòd à Deo propter peccata sua esset plagatus: & per hoc ei maximum dolorem intulerunt. Sic etiam contingit circa istos, quia dum propter pressuram magnam foris ostendunt aliquos gestus singulares, exprobrantur, contemnuntur, deridentur, detrahuntur eis, & reputantur tanquam obsessi ab hoste infernali. Et hoc permittit Deus, vt ipsi charissimi amici sui extremè probentur, & purgentur: quia per huiusmodi intendit eos perducere ad perfectissimam similitudinem Christi Iesu, quem in cruce proposuit velut exemplar: ideo homo in corde suo statuere debet, quòd nunquam tam industrius pictor fuit, qui tanta diligentia omnia lineamenta exemplaris exprimere studuerit, in longitudine videlicet, latitudine, ordine, & etiam in similitudine colorum superducendorum, quemadmodum Deus ab aeterno sua immensa sapientia præuidit atque præordinauit de huiusmodi præelectis amicis, quomodo ipsos istis medijs fideliter feliciterque perducturus esset ad perfectissimam similitudinem Christi.
- Iste gradus signatur per tertiam myrrham, quæ in Cantico Canticorum vocatur probatissima, dicente sponsa: *Surrexi, vt aperirem dilecto meo, quia manus meæ distillauerunt myrrhā: digiti mei pleni myrrha probatissima. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo*, hoc est, voluntatem meam resignavi in potissimum beneplacitum Dei, etiam in omni aduersitate, & tribulatione, & per hoc aperui ei introitum animæ meæ ad requiescendum, qui thalamum suum dūtaxat locare vult in corde quieto. Hæc ergo tetigisse sufficiat de consurrectione secundum inferiorem hominem.

Cant. 5.

De consurrectione secundum vires superiores in vita contemplatiua spiritali, & de separatione animæ & spiritus.

Cap. L.

Consur-